

Verkställande direktören

Finansdepartementet
att: tora.hansjons@regeringskansliet.se

Kopia till:
Arbetsmarknadsdepartementet
Näringsdepartementet
Infrastrukturdepartementet

Stockholm 2020-10-29

Hemställan om förlängning av krisåtgärder

Transportföretagen är bransch- och arbetsgivarorganisationen för transportnäringen, inklusive motor- och petroleumbranscherna, samt säkerhetsbranschen. I våra nio förbund finns drygt 9700 medlemsföretag med tillsammans cirka 221 000 anställda. Det gör Transportföretagen till den främsta samlingspunkten för företagen i transportnäringen i Sverige.

Följdverkningarna av Covid-19 har fått katastrofala följder för företag inte minst inom transportsektorn. Bland de hårdast drabbade är buss-, taxi- och flygbolag samt rederier. Turistbussar, långväga kollektivtrafik och bussar i beställningstrafik står stilla och har tappat ca 90 procent jämfört med föregående år. Flygplanen står på marken och flygtrafiken har minskat med ca 80 procent. Och när flygen inte flyger och tågtrafiken reduceras kraftigt minskar underlaget betydligt för taxibolagen. Mellan 10 och 15 procent av taxifordonsflottan har försvunnit under året. Detta har fått till konsekvens att det finns delar av landet som helt saknar möjlighet att åka taxi. Tyvärr fortsätter pandemin och vi ser smittotalen återigen stiga i Sverige men framförallt Europa.

Under januari till september 2020 har vi sett en fyrdubbling av antalet uppsagda inom transportsektorn jämfört med hela 2019. De flesta av uppsägningar i år skedde under mars och april, men vi ser nu att kurvan i Arbetsförmedlingens statistik är på väg upp igen. Med andra ord talar mycket för att det kommer bli värre och risken är att ännu fler förlorar jobbet innan det vänder. För att minska risken för fortsatta varsel och uppsägningar samt konkurser krävs fortsatta stödåtgärder och långsiktiga besked.

Våra medlemsföretag verkar på en internationell marknad. Det innebär att de konkurrerar med företag som är etablerade i länder som erbjuder förlängda stödåtgärder. I mitten av oktober förlängde EU-kommissionen det tillfälliga regelverket för statsstöd på grund av coronakrisen till sommaren 2021 för medlemsstaterna. Vi har redan uppmärksammat att våra grannländer har förlängt sina stödåtgärder. I Norge infördes nyligen ett nytt stöd "Reselivpakke", ett stöd som riktar sig särskilt till de besöksnäringen eller näringar som är direkt beroende av besöksnäringen för sin verksamhet, såsom turistbussar. Det gäller från den 1 september, under resten av 2020, men det finns även medel klara för att förlänga stödet under 2021. Det danska omställningsstödet är redan förlängt året ut. Svenska företag riskerar att tappa konkurrenskraft och i slutändan slås ut av sina europeiska konkurrenter som fortsatt får stödåtgärder. Vi ansluter oss därför till den hemställan som Svenskt Näringsliv skickade till Finansdepartementet den 26 oktober om att förlänga

och förändra stödåtgärderna. För de mest utsatta företagen, varav många är verksamma inom besöks- och transportnäringarna, är förlängningarna i praktiken en fråga om överlevnad.

Förläng möjligheten till korttidspermittering

Korttid är ett stöd som varit till stor nytta för samhället i stort för att undvika varsel och uppsägningar. Nuvarande system med korttidsarbete löper dock ut vid årsskiftet, utan att läget har förbättrats. När den förstärkta korttidspermitteringen upp till 80 procent, avslutades den sista juli omfattades över 570 000 anställda i Sverige av korttidspermittering. För kategorin Transport och magasinering var siffran då på över 33 000 anställda.

I förra veckan meddelade företaget Tallink Silja att de varslar 500 personer om uppsägning. Företaget anger att beslutet dels är ett resultat av coronapandemin, dels att möjligheten till korttidspermittering löper ut i slutet av november. Tallink Silja är bara ett exempel, flera av våra medlemsföretag vittnar om att en förlängning av bl.a. korttid är nödvändig och utan det kommer de behöva säga upp personalen och lägga ner sin verksamhet.

Systemet med korttidsarbete utformas ursprungligen för industrin och är inte anpassat för transportsektorns mer flexibla och rörliga och verksamhet. Det finns ändå behov av att förlänga det system som nu finns, även för företag som redan använt systemet på 6 + 3 månader i ytterligare 6 månader. Det behövs även en ny möjlighet med korttidspermittering upp till 80 procent.

Förläng omställnings- och omsättningsstöden

Stöden är viktiga för de företag och enskilda näringsidkare som har tappat en stor del av sin omsättning till följd av samhällets nedstängning.

När Skatteverket summerade ansökningarna av omställningsstöd, stod kategorin Transport och magasinering för näst högsta belopp efter hotell- och restaurangbranschen. De transportföretag som beviljats stöd hade i genomsnitt tappat 50 procent av sin omsättning. Av dem stod taxibolag för flest antal ansökningar men flygbolag för de största beloppen. Många företag vittnar samtidigt om att de hade sitt stora omsättningsfall under sommaren och inte under mars och april.

Stöden behöver förlängas till att också inkludera sommarmånaderna augusti och september till att börja med och fortsätta så länge myndigheternas restriktioner i praktiken innebär ett näringsförbud för vissa företag och branscher.

Förläng skatteanstånden

Anståndet med att betala in företagets skatter har varit en viktig likviditetsåtgärd under krisen. När nu tiden för anstånden löper ut i mars 2021 ser vi en risk att företagen går i konkurs när de inte kan återbetala allt på en gång. Det behöver därför införas en amorteringsmöjlighet.

Inför branschspecifika åtgärder

Regeringens strategi var i våras att införa breda och allmängiltiga stödåtgärder eftersom ingen visste hur krisen skulle slå. Vi ser nu att krisen inte blivit lika djup och långvariga för alla branscher. Det är nu dags att införa specifika stödåtgärder för de branscher och företag som drabbats hårdast. Transportföretagen har flera sådana förslag på riktade stöd.

Riktade satsningar till regionala flygplatser och flygtrafikledningen

Riksdagen har beslutat om ett kapitaltillskott om drygt 3,1 miljarder kronor till Swedavia AB som driver de statliga flygplatserna och 100 miljoner kronor till 22 av 32 regionala flygplatser. Tillskottet till de regionala flygplatserna motsvarar ungefär en tredjedel av det belopp SKR (Sveriges kommuner och regioner) ansåg behövs. Dessa flygplatser är en viktig del i infrastrukturen som riskerar att slås i spillror. För att säkerställa Luftfartsverkets (LFV) kapacitet att upprätthålla flygtrafikledning för har riksdagen beslutat om ett resurstillskott på 900 miljoner kronor för att täcka upp för likviditetsbortfallet. Men flygtrafikledningen är avreglerad och övriga aktörer och företag i Sverige har lämnats utan stöd trots att krisen även utgör ett direkt hot mot deras överlevnad. Utan regionala flygplatser och flygtrafikledning stoppas även samhällsviktigt flyg, som ambulans- och brandflyg.

Stöd till avställda turistbussar och förkortad karens vid återbetalning av fordonsskatt

Under våren och sommaren stod tusen bussar som i vanliga fall används i turist- och beställningstrafik samt i kommersiell trafik avställda. Dessa företag är viktiga även utanför turist- och besöksnäringen. När exempelvis tågtrafik tillfälligt behöver ersättas eller region- och lokaltrafiken behöver förstärkas för att minska trängsel anlitas deras bussar. Nu behövs riktade åtgärder för att rädda denna transportkapacitet i persontrafiken.

- Ett riktat stöd på 1050 kronor per buss och dag för att täcka kapital- och räntekostnader.
- Möjliggör återbetalning av fordonsskatt, även om avställningen varat mindre än 15 dagar.

Lös problemen med återbetalningen av biljetter och bokade resor

En återkommande fråga under krisen har varit frågan om återbetalning av biljetter, resor och evenemang m.m. som ställts in med anledning av Covid-19. En ny fondlösning för paketresor som kan lösa återbetalningar till resenärer behövs.

Ytterligare exempel på åtgärder på kort och lång sikt samt en djupare beskrivning av hur krisen slagit mot transportsektorn finns i Transportföretagens Återstarta Transportsverige som lanserades förra veckan. <https://www.transportforetagen.se/sv/nyhetslista/aterstarta-transportsverige-och-skapa-en-sektor-i-varldsklass/>

Vi ser fram emot en fortsatt dialog kring den svåra situationen som transportsektorn befinner sig och vi står till förfogande för ytterligare upplysningar.

Med vänlig hälsning

Transportföretagen

Marcus Dahlsten, VD

Tina Thorsell, Samhällspolitisk chef